

20 HAZİRAN 2020 LGS T.C İNKILAP TARİHİ ve ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ ÖRNEK SORULARI

1. Aydınlanma Çağı denilen bu dönemde (XVII - XVIII. yüzyıllar) bilimsel gelişmeler de hız kazandı. Avrupalı devletler zamanla bilimsel bilgiyi teknolojiye aktararak buhar gücüyle çalışan gemiler icat ettiler ve dokuma fabrikaları kurdular. Böylece Sanayi İnkılabı doğdu. Küçük üretim atölyelerinin yerini büyük fabrikalar, insan gücünün yerini makine gücü aldı. Makineler sayesinde üretim hızla arttı. Artan üretimle birlikte ham madde ve pazar ihtiyacı da arttı. Avrupalı devletler ihtiyaç duydukları ham maddeyi henüz sanayileşmemiş ülkelere karşılayıp ürettikleri ürünleri de aynı ülkelere pazarladılar. Böylece Sömürgecilik doğdu ve kısa sürede gelişti .
Yukarıdaki bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?
- A) Ortaya çıkan gelişmelerden bilimin etkisi olduğuna
B) Sanayi İnkılabının ortaya çıkış nedenlerine
C) Demokrasi yönetiminin ortaya çıkmasına
D) Sömürgecilik faaliyetlerinin ortaya çıkmasına
2. Avrupalı devletler zamanla bilimsel bilgiyi teknolojiye aktararak buhar gücüyle çalışan gemiler icat ettiler ve dokuma fabrikaları kurdular. Küçük üretim atölyelerinin yerini büyük fabrikalar, insan gücünün yerini makine gücü aldı. Makineler sayesinde üretim hızla arttı. Artan üretimle birlikte ham madde ve pazar ihtiyacı da arttı. Avrupalı devletler ihtiyaç duydukları ham maddeyi henüz sanayileşmemiş ülkelere karşılayıp ürettikleri ürünleri de aynı ülkelere pazarladılar. Bu yarışında başını çeken İngiltere “üzerinde güneş batmayan” geniş bir imparatorluk kurdu. İngiltere’yi diğer Avrupalı devletler takip etti. Avrupalı devletler arasında başlayan sömürge yarışı ham madde ve pazar rekabetini de artırdı. Artan bu rekabet de I. Dünya Savaşı’na zemin hazırladı
Yukarıdaki bilgilere göre aşağıdaki kavramlardan hangisine ulaşamaz?
- A) Sanayi İnkılabı B) Sömürgecilik C) Bloklama D) İnsan Hakları
3. XIX. yüzyılda Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç alınarak giderler karşılanmaya çalışıldı. İlk kez Kırım Savaşı sırasında alınan borçlar büyük oranda israf edildi. Devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini dahi ödeyemez hâle gelerek iflas etti. Bunun üzerine alacaklı devletler -Osmanlı yönetiminin çağrısıyla- bir araya gelerek Düyûn-u Umûmiye adında uluslararası bir teşkilat kurdular (1881). Osmanlı gelir kaynaklarının büyük bir kısmına el koyan bu teşkilat, vergileri topluyor ve alacaklı devletler arasında paylaşıyordu. Osmanlı Devleti kapitülasyonlar ve Düyûn-u Umûmiye teşkilatının etkisiyle bağımsızlığını kaybetti. Bu durum devletin siyasi bağımsızlığına da zarar verdi.
Yukarıda boş bırakılan alana aşağıdaki kavramlardan hangisinin yazılması uygun olur?
- A) Askeri B) Dini C) Ekonomi D) Kültürel
4. Hürriyet, eşitlik, adalet ve milliyetçilik gibi fikirler dünyaya yayıldı. Özellikle milliyetçilik fikri çok uluslu imparatorlukları olumsuz etkiledi. Milliyetçilik fikrini “Her millete bir devlet” sloganıyla dış politikada bir araç olarak kullandılar. Bu fikrin en fazla etkilediği devletlerden biri Osmanlı Devleti oldu. Milliyetçilik fikrinden etkilenen azınlıklar, Avrupalı devletlerin de kışkırtmasıyla isyan etmeye başladılar.
Yukarıda söz edilen olay aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Fransız İhtilali B) Sömürge Yarışı C) Pazar Sorunu D) Sanayi İnkılabı

5. Fransız İhtilali'nin (1789) sonuçları da Osmanlı Devleti üzerinde etkili oldu. İhtilalle birlikte hürriyet, eşitlik, adalet ve milliyetçilik gibi fikirler dünyaya yayıldı. Özellikle milliyetçilik fikri çok uluslu imparatorlukları olumsuz etkiledi. Fransızlar milliyetçilik fikrini "Her millete bir devlet" sloganıyla dış politikada bir araç olarak kullandılar. Bu fikrin en fazla etkilediği devletlerden biri Osmanlı Devleti oldu. Milliyetçilik fikrinden etkilenen azınlıklar, Avrupalı devletlerin de kışkırtmasıyla isyan etmeye başladılar. Sırplarla başlayan isyanlar diğer azınlıklara yayıldı. İsyânların etkisi devletin özellikle Doğu Avrupa ve Balkan topraklarında daha yıkıcı oldu. İsyânlar sonucunda Balkanlarda huzur bozuldu. Gittikçe şiddetlenen isyanlar devleti dağılma noktasına getirdi. Bunun üzerine devleti dağılmaktan kurtarmak isteyen bazı yönetici ve aydınlar çeşitli fikirler geliştirdiler.
- Yukarıdaki gelişmeler karşısında Osmanlı yönetici ve aydınlarının savunduğu fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) İslamcılık B) Batıcılık C) Osmanlıcılık D) Türkçülük
6. Avrupa'da bilim ve teknolojiye yaşanan hızlı gelişmeler bazı Osmanlı aydınlarının yönünü Batı'ya dönmesine neden oldu. Bu aydınlar, Avrupa'daki gelişmelerin örnek alınarak devletin modernleştirilmesi gerektiğini düşünüyorlardı. Tevfik Fikret gibi aydınlarca savunulan bu düşünce Atatürk Dönemi'nde inkılâplar yapılırken de etkili oldu.
- Yukarıda açıklaması yapılan düşünce akımı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Türkçülük B) İslamcılık C) Osmanlıcılık D) Batıcılık
7. Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik fikri, bir yandan azınlık isyanlarına diğer yandan da bir kısım Osmanlı aydınlarında bu fikrinin doğmasına zemin hazırladı. Bu fikri savunan aydınlar, Türk toplulukları arasındaki iş birliğinin geliştirilmesine önem veriyorlardı. Mehmet Emin (Yurdakul), Ziya Gökalp gibi aydınlarca savunulan bu fikir, azınlıkların ayrılmasıyla daha da güçlendi. Bu fikir, Millî Mücadele'nin kazanılmasında da etkili oldu.
- Yukarıda açıklaması yapılan düşünce akımı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Türkçülük B) İslamcılık C) Osmanlıcılık D) Batıcılık
8. Mustafa; Osmanlı Devleti'nin en bunalımlı döneminde, 1881'de, o zamanlar bir Osmanlı sancağı olan Selânik'te, orta gelirli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Babası gümrük memurluğu yapan Ali Rıza Efendi, annesi Zübeyde Hanım'dır. Soyları, Anadolu'dan Rumeli'ye iskân ettirilen Kocacık Türkmenlerinden gelmektedir. Mustafa, yedi yaşındayken babasını kaybetmiş ve yetim kalmıştır. Zübeyde Hanım, eşinin vefatı üzerine üç çocuğuyla birlikte kardeşinin çalıştığı çiftlik evine taşınmış, bu durum Mustafa'nın eğitim hayatının bir süre aksamasına neden olmuştur. Eğitime önem veren ve kültürlü bir insan olan Zübeyde Hanım oğlunun okuldan uzak kalmasına üzülmüştür. Bir süre sonra onu Selânik'teki halasının yanına göndererek Mustafa'nın eğitimine devam etmesini sağlamıştır.
- Yukarıdaki açıklamalara göre Mustafa Kemal Atatürk'ün çocukluk yıllarına ait aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?
- A) Doğduğu yer bilgisine C) Aile bilgisine
B) Ailenin gelir bilgisine D) Ailenin eğitim bilgisine

9. “Çocukluğuma ilişkin hatırladığım ilk şey, okula gitmek meselesiyle ilgilidir. Bu meseleden dolayı annemle babam arasında bir mücadele vardı. Annem mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Gümrük Dairesinde memur olan babamsa o zaman yeni açılan Şemsi Efendi Okuluna devam etmemden ve yeni yöntem üzerine okumamdan yanaydı. Sonunda babam işi ustaca çözdü. Önce mahalle mektebine başladım. Böylece annemin gönlü yapılmış oldu. Birkaç gün sonra da mahalle mektebinden ayrılıp Şemsi Efendi Okuluna yazıldım.”

Yukarıdaki açıklamalara göre Mustafa Kemal Atatürk'ün ilk eğitim dönemine ait aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Aile içi kararların ortak alındığı C) Eğitim konusunda farklı düşüncelerin bulunduğu
B) Aile içi hoşgörünün bulunduğu D) Ailece eğitime önem verildiği

10. “Matematik öğretmeni sert bir adamdı. Sınıfta birinci, ikinci tanıyıyordu. Bir gün bize ‘Aranızda kimler kendine güveniyorsa kalksınlar. Onları çalıştırma danışmanı yapacağım.’ dedi. Önce duraksadım. Ayağa öyleleri kalktı ki ben kalkmamayı yeğledim. Bunlardan birinin danışmanlığı altına girdim. Ama kısa zamanda dayanma gücüm son noktaya geldi. Ayağa kalkarak ‘Ben bundan iyi yaparım.’ dedim. Bunun üzerine öğretmen beni çalıştırma danışmanı yaptı. Eski danışmanı da benim danışmanlığıma verdi.”

Yukarıdaki açıklamalara göre Mustafa Kemal Atatürk'ün öğrenci yıllarında sahip olduğu kişisel özelliklerinden hangisi ulaşamaz?,

- A) Çalışkan olması B) Azimli olması C) Kararlı olması D) Planlı olması

11. Mustafa Kemal'i etkileyen düşünürlerden birisidir. Batı medeniyetinin örnek alınması gerektiğini savunan bu düşünürün fikirleri, Mustafa Kemal üzerinde özellikle inkılâplar yapılırken etkili olmuştur. Mustafa Kemal “**Ben inkılâp ruhunu ondan aldım.**” diyerek bu düşünürden nasıl etkilendiğini ifade etmiştir. Mustafa Kemal'in düşünce dünyasının oluşumunda yukarıda açıklamaları yapılan düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal B) Ziya GÖKALP C) Mehmet Akif ERSOY D) Tevfik Fikret

12. Mustafa Kemal, 31 Mart Vakası'ndan sonra subayların siyasete karışmasının tehlikelerini sezmişti. Subaylar arasında yayılan partililik düşüncesi orduda düzen ve disiplinin bozulmasına neden olmuştu. Mustafa Kemal bu durumun gelecekte, vatanın bekası için tehlikeli sonuçlar doğurabileceğini görmüştü. Bu nedenle ordunun siyasetten uzak durması gerektiği yönündeki düşüncelerini arkadaşlarıyla paylaşmıştı. Nitekim Balkan Savaşları sırasında Mustafa Kemal'in öngörülerini gerçekleştirmiş ve ordumuz büyük bir felakete karşılaşmıştır.

Yukarıdaki açıklamalara bakılarak Mustafa Kemal'in hangi kişisel özelliği ön plana çıkmaktadır?

- A) Kararlı olması B) İleri görüşlü olması C) Planlı olması D) Gerçekçi olması

13. Mustafa Kemal, vatan savunmasına dair ilk tecrübesini ve ilk askerî başarısını burada yaşamış ve bu tecrübesini Çanakkale Savaşı'na ve Millî Mücadele'ye de aktarmıştır.

Yukarıda açıklaması yapılan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balkan Savaşları B) Trablusgarp Savaşı C) I.Dünya Savaşı D) Sakarya Savaşı

14. Mustafa Kemal'in çocukluk döneminde Osmanlı Devletinde dini ağırlıklı medreseler, batılı okullar, azınlık okulları ve yabancı devletler tarafından farklı okul ve programların olması Osmanlı'da eğitim ve öğretimde birliğin olmadığını göstermekteydi.

Aşağıdakilerden hangisi böyle bir durumun sonucunda ortaya çıkan gelişmelerden birisidir?

- A) Kişiler arasında kültür çatışmasına neden olması
B) Okuma yazma oranlarının artması
C) Ekonomik gelişmelere zemin hazırlaması
D) Bilimsel gelişmelere hız verilmesi